

**Ministria e Arsimit, Shkencës dhe Teknologjisë
Këshilli për Arsim dhe Aftësim Profesional**

**STANDARDI I PROFESIONIT
Instruktor/Mësimdhënës për të rritur,
Niveli5 KKK**

Spektori: Profesionistët e mësimdhënies

Kodi: Profesionistët e trajnimit dhe zhvillimit të stafit — 2424-03¹

**KODI sipas klasifikimit të vjetër:
Profesorët/profesoreshat e teknikës dhe teknologjisë në shkollat e mesme-2325
ose Profesionistët e tjerë të mësimdhënies të paklasifikuar tjetërkund - 2359.01
Data e aprovimit:**

---

¹¹Megjithatë në librin e klasifikimit të profesioneve nuk ka kod që i përgjigjet këtij profesioni, **shifra 03 i referohet Instruktorit për të rritur.**

Kystandard është zhvilluar duke u shfrytëzuar si referencë kryesore Standardi i Profesionit i zhvilluar nga Autoriteti Kombëtar i Kualifikimeve të Estonisë (Kutsekoda), “The adult educator, level 5” dhe i përshtatur me formatin dhe kërkesat e Autoritetit Kombëtar të Kualifikimeve të Kosovës.

Ekipi i zhvillimit:

Koordinator: Ramë Likaj

Anëtarë:

Veton Alihajdari

Edona Nahi

Jetmir Berisha

Berat Lahu

Besart Krasniqi

Binak Morina

Abdurrahman Simnica

Enver Osdautaj

Besart Shala

Majlinda Rizvanolli

Data e aprovimit ....

Valide prej ....

Instruktor/Mësimdhënës për të rritur, niveli 5

Standardi profesional është një dokument, që përshkruan kërkesat e punës dhe kompetencave profesionale, d.m.th një grup të aftësive, njohurive dhe qëndrimeve të nevojshme për kryerjen e suksesshme të punës.

Fushat e aplikimit të standardit profesional:

- 1) Përgatitjen e kurrikulave dhe programeve të trajnimit në përputhje me kërkesat e tregut të punës;
- 2) Vlerësimin e kompetencës së individëve, duke përfshirë vetë-vlerësimin dhe konformitetin e vlerësimit me rastin e arritjes së këtij kualifikimi;
- 3) Përshkrimin dhe hyrjen në profesion;
- 4) Planifikimin e karrierës dhe krijimi i bazës për të mësuarit gjatë gjithë jetës;
- 5) Përcaktimin e nevojave për trajnim dhe planifikimin e trajnimeve;
- 6) Përgatitjen e përshkrimit të detyrave të punës dhe rekrutimi i punonjësve;
- 7) Krahasimin e profesioneve dhe kualifikimeve.

Përshkrimi i punës

Instruktori/Mësimdhënësi për të rritur mbështet të mësuarit dhe vetë-zhvillimin e kandidatëve të rritur në mënyrë të qëllimshme duke krijuar situata të mësuarit, duke i marre parasysh objektivat e vendosura në Kornizën Kombëtare të Kurrikulës dhe Kornizën Bërthamë të Kurrikulës së AAP dhe ti zhvillojë shkathtësitë e veta profesionale sipas mundësive dhe nevojave. **Instruktori/Mësimdhënësi për të rritur** në nivelin 5 është një ofrues trajnimi me përvojë praktike. Ai/ ajo përgatit materialet e nevojshme të trajnimit dhe zhvillon trajnime për një temë të përcaktuar në kurrikulë, duke marrë parasysh se kandidatët e rritur janë individë të ndryshëm në moshë, me përvoja të ndryshme, arsim paraprak dhe status shoqëror të ndryshëm, që kanë tashmë një sistemin bazë të themeluar të dijes, zakonet e të menduarit, paragjykimet, stereotipet, qëndrimet dhe vlerat që i sjellin së bashku në situatën e mësimit.

Kryen trajnime në një fushë të ngushtë.

Detyrat të punës

1. Përgatitja e procesit mësimor/trajnimit
2. Realizimi i procesit mësimor/trajnimit
3. Analiza dhe vlerësimi i procesit mësimor/trajnimit
4. Vetë-zhvillimi profesional

Kompetencat bazike të një instruktore/mësimdhënësi për të rritur, niveli i 5 i KKK

Treguesit e performancës:

1. Të jetë i familjarizuar me fushën / temën / lëndën e trajnimit.
2. Të jetë i vetëdijshëm për parimet themelore të andragogjisë dhe karakteristikat e veçanta karakteristike të të rriturve. Njeh vlerat e kandidatëve të rritur dhe i merr në konsideratë gjatë ofrimit të trajnimit.
3. Njeh vlerat e kandidatëve të rritur dhe i merr në konsideratë vlerat e rëndësishme etike, ndjek etikën profesionale, respekton Kodin e Etikës.
4. Krijon një mjedis të përshtatshëm që nxit mësimin dhe komunikimin.

5. Përcjellë legjislacionin dhe politikat që rregullojnë të nxënit e të rriturve.
6. E konsideron vetveten si një nxënës, vepron si subjekt i vetë-zhvillimit.
7. Kur jep një trajnim, përdorë gjuhën e pastër amtare, dhe njeh së paku një gjuhë të huaj në nivelin e pranueshëm.
8. Përdorë mjetet e duhura të TIK-ut (teknologjinë e informacionit dhe komunikimit) gjatë përgatitjes, realizimit dhe vlerësimit në procesin e trajnimit, si dhe e di se si të kërkojë informacion nga Web dhe përdor informacion, duke qenë kritik ndaj burimit dhe duke respektuar rregullat e Pronësisë Intelektuale; din për mundësitë e mësimit elektronik dhe e din se si të përdorë metodat e duhura të mësimit elektronik për trajnimin e të rriturve; di si të krijojë, të përdorë dhe të ndajë materialet me bazë në Web; përdor vegla të përshtatshme për të mbështetur vetë-zhvillimin.

Njohuritë:

- 1) Njeh fushën / temën / lëndën në të cilën ai / ajo ofron trajnimin,
- 2) Identifikon tiparet karakteristike të nxënësit të rritur,
- 3) Aplikon parimet themelore të andragogjisë,
- 4) Zhvillon njohuritë bazë në psikologjinë e komunikimit (kontaktit, vetë-shprehje e qartë, dëgjimin aktiv, këmbëngulësinë),
- 5) Njeh legjislacionin dhe rregulloret që kanë të bëjë me arsimin dhe aftësimin e të rriturve,
- 6) Aplikon parimet e vetë-reflektimit,
- 7) Zbaton Kodin e Etikës.

Metodat e Vlerësimit:

Kompetencat bazike vlerësohen me një qasje të integruar gjatë trajnimit me kompetencat tjera të përfshira në standardin e profesionit.

Mjedisi i punës dhe aspekte të veçanta të punës

Orari i punës dhe pushimi i instruktorëve/mësimdhënësve për të rritur është i rregulluar me kontratën e punës. Kushtet e punës mund të rregullohen në mënyrë plotësuëse me anë të masave organizative dhe rregullative të IAAP, bizneseve dhe asociacioneve dhe dokumenteve tjera normative që janë në fuqi. Puna si instruktorë/mësimdhënës për të rritur është e ndryshme dhe sfiduese, kërkon shkathtësi të mira komunikuese dhe menaxhim të mirë të stresit.

Kërkesat për mjedisin fizik të punës për instruktorët/mësimdhënësit për të rritur të rritur varen nga qëllimi dhe/ ose fusha e trajnimit. Kjo do të rregullohet paraprakisht ndërmjet entitetit kontraktues dhe instruktorit/mësimdhënësit.

Mjedisi shoqëror dhe intelektual do të krijohet nga vetë instruktori/ mësimdhënësi gjatë procesit mësimor.

Për profesionin e instruktorit/mësimdhënësit për të rritur janë të rëndësishme shkathtësitë për ruajtje shëndetin mendor dhe fizik, përfshirë zërin.

Mjetet

Pajisjet e teknologjisë së informacionit dhe komunikimit, mjetet mësimore dhe pajisje të tjera të nevojshme për kryerjen efektive të trajnimeve dhe për aktivitete kreative janë mjetet kryesore të instruktorëve/mësimdhënësve për të rritur. Mjetet do të përdoren duke marrë parasysh tiparet dhe karakteristikat e të mësuarit për të rritur.

Karakteristikat personale të nevojshme për këtë punë: aftësitë dhe tiparet e personalitetit

Aftësitë dhe tiparet e personalitetit të mëposhtëm e mbështesin suksesin e tij për të punuar si instruktor/mësimdhënës për të rritur: aftësia për të mësuar, gatishmëria për bashkëpunim, aftësitë në të shprehur, ndjeshmëria, përkushtimi, menaxhimi i stresit, toleranca, përgjegjësia, aftësisë për të ushtruar vullnetin, përshtatshmëria, kreativiteti, përcaktimi, transparenca dhe aftësia për të menduar në mënyrë kritike.

Vlerat kryesore të instruktorit/mësimdhënësit për të rritur kanë të bëjnë me dinjitetin, integritetin, tolerancën, përgjegjësinë, transparencën dhe një qëndrim se të gjithë individët janë të pajtuar me vlerësimin. Është thelbësore për instruktorin/mësimdhënësin për të rritur që të respektoj kërkesat etike.

Arsimi profesional

Instruktori/Mësimdhënësipër te rritur në nivelin e 5 në shumicën e rasteve është një ofrues aftësimi/trajnimi i cili ka një diplomë nga shkollat e larta profesionale ose arsimit të lartë dhe si parakusht duhet të certifikohet me titullin profesional që përmban kompetenca nga andragogjia, pedagogjia dhe didaktika profesionale. Ai/ ajo ka fituar kompetencat profesionale gjatë punës praktike.

Titujt e mundshëm zyrtar

Profesioni i një instruktorit/mësimdhënësi për të rritur nuk nënkupton ekzistencën e një titulli të vetëm zyrtar. Personi në këtë profesion mund të jetë i punësuar në pozita të ndryshme, si një trajner, një mësimdhënës, a ligjërues, instruktor, mentor, konsulent/ këshilltar etj.

Dokumentet e nevojshme për punë në fushën profesionale

Në varësi të fushës në të cilën zhvillohet trajnimi dhe/ ose te subjekti specifik kontraktues, mund të kërkohet nga ofruesi i trajnimeve për të paraqitur dokumente të ndryshme. Për shembull, dokumentet që provojnë që individi është i certifikuar si instruktor/mësimdhënës për të rritur, dokumente që vërtetojnë kompetencat profesionale, etj.

Profesioni: Instruktori/mësimdhënësipër të rritur niveli i 5 i KKK

	Funksioni	Përshkrimi i funksionit
1.	Përgatitja e procesit mësimor/trajnimor	<p>Aktivitetet kyç: Ky funksion ka të bëjë me:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Përgatit përmbajtjen e një trajnimi/ mësimi të veçantë dhe zgjedhë metodologjinë, duke marrë në konsideratë se rezultatet e mësimi që janë të përcaktuara në kurrikul. 2. Përgatit materiale të reja duke ndjekur logjikën e subjektit të trajtimit dhe duke marrë parasysh mundësinë që ofron mjedisi punues. Përdor burimet e duhura dhe bazat standarde.
2.	Realizimi i procesit mësimor/trajnimor	<p>Aktivitetet kyç: Ky funksion ka të bëjë me:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mbështet kandidatin në përcaktimin e objektivave të tyre mësimore, duke i informuar ata për objektivat që rrjedhin nga programi i trajnimit. 2. Krijon ambient të përshtatshëm të nxëniti, duke zbatuar kërkesat e vendosura për mjedisin fizik të mësimi. 3. Udhëheq procesin e të mësuarit, duke u siguruar që tema e tij/ saj të paraqitet te nxënësit brenda afatit kohor të caktuar. 4. Angazhohet që gjatë realizimit të procesit mësimor/ trajnimit të aplikohet gjithpërfshirja.
3.	Analiza dhe vlerësimi i procesit mësimor/trajnimor	<p>Aktivitetet kyç: Ky funksion ka të bëjë me:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vlerëson procesin mësimor/ trajnimor, duke ndjekur objektivat e planifikuara. 2. Vlerëson rezultatin individual të mësimi të kandidatëve, duke i krahasuar këto me rezultatin e mësimi të caktuar në kurrikulë. 3. Reflekton dhe përshkruan aktivitetet e tij/ saj gjatë procesit të trajnimit duke caktuar personalitetin e tij/ saj, sjelljen dhe rezultatet e trajnimit.
4.	Vetë-zhvillimi profesional	<p>Aktivitetet kyç: Ky funksion ka të bëjë me:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Freskon përmbajtjen dhe metodat e trajnimit duke i përditësuar, nëse është e nevojshme. 2. Reagon ndaj mbingarkesës së tij/ saj fizike ose mendore duke zvogëluar ngarkesën e punës. 3. Zgjeron njohuritë e tij/ saj profesionale në fushën e lëndës/ temës së tij/ saj duke u informuar me tendencat zhvillimeve të fundit. 4. Analizon sjelljen dhe rolin e tij/ saj, duke kërkuar zgjidhje në rast të problemeve.

Funksioni 1: Përgatitja e procesit mësimor/trajnitimit

Ky funksion ka të bëjë me përgatitjen e procesit të mësuarit (aktiviteteve të mësimdhënies dhe mësimnxënies) baza e zhvillimit psikofizik të kandidatëve, social e moral.

Aktivitetet kyçe	Kriteret e performancës (Instruktori duhet të jetë në gjendje të):	Njohuritë e nevojshme për të kryer funksionin (Instruktori duhet të ketë njohuri për):	Shkathtësitë (Instruktoriduhet të jetë në gjendje të):	Shkathtësitë kyçe dhe shkathtësitë e shoqëruara me funksionet kyçe
1. Përgatit përmbajtjen e një trajnimi/ mësimi të veçantë dhe zgjedhë, metodologjinë, duke marrë në konsideratë se rezultatet e mësimit janë të përcaktuara në kurrikul.	<ul style="list-style-type: none"> - Përcaktoj nivelin që ka të bëjë me fushën profesionale, nivelin e aftësive mësimore dhe motivimin për mësim të një grupi apo edhe të një kandidati dhe e merr atë në konsideratë me rastin e përcaktimit të objektivave për fushën pedagogjike të përgjithshme dhe arsimore, duke u bazuar në programin mësimor; - Identifikoj nevojat e veçanta arsimore dhe kërkon përkrahjen e specialistit për ndryshimin e kushteve të mjedisit të nxënës, nëse është e nevojshme;	<ul style="list-style-type: none"> - Përshkrimin e nivelit për fushën profesionale, nivelin e aftësive mësimore dhe motivimin për mësim të një grupi apo edhe të një kandidati, dhe e merr atë në konsideratë mbi vendosjen e objektivave për fushën pedagogjike të përgjithshme dhe arsimore, duke u bazuar në programin mësimor; - Identifikimin e nevojave të veçanta arsimore dhe kontakton një specialist mbështetës për ndryshimin e kushteve të mjedisit të nxënës, nëse është e nevojshme;	<ul style="list-style-type: none"> - Përcaktoj nivelin për fushën profesionale, nivelin e aftësive mësimore dhe motivimin për mësim të një grupi apo edhe të një kandidati, dhe e merr atë në konsideratë mbi vendosjen e objektivave për fushën pedagogjike të përgjithshme dhe arsimore, duke u bazuar në programin mësimor; - Përcaktoj nevojat e veçanta arsimore dhe kontakton një specialist mbështetës për ndryshimin e kushteve të mjedisit të nxënës, nëse është e nevojshme;	<ul style="list-style-type: none"> - Vet-menaxhimi, - Menaxhimi i stresit, - Komunikimi, - Bashkëpunimi, - Iniciativa, - Përgjegjësia, - Vetëbesimi, - Kreativiteti, - Toleranca, - Të menduarit kritik, - Empatia dhe integriteti dhe - Qëndrimi pozitiv.
2. Përgatit materiale të reja duke ndjekur logjikën e subjektit të trajtimit dhe duke marrë	<ul style="list-style-type: none"> - Hartoj planin e punës së mësimdhënës, duke marrë parasysh kurrikulën dhe planifikon integrimin	<ul style="list-style-type: none"> - Përshkrimin e mënyrës së hartimit të planit të punës së mësimdhënës, duke marrë parasysh kurrikulën dhe planifikon	<ul style="list-style-type: none"> - Hartoj planin e punës së mësimdhënës, duke marrë parasysh kurrikulën dhe planifikon	

<p>parasysh mundësinë që ofron mjedisi punues. Përdor burimet e duhuradhe bazat standarde.</p>	<p>ndërdisiplinore në bashkëpunim me kolegët;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hartoj planin e njësisë mësimore në bazë të planit të punës; - Përzgjedh metoda të përshtatshme të mësimdhënies dhe të mësimnxënies dhe mënyrës se vlerësimit, duke u mbështetur në objektiva dhe planifikon kohën e aktiviteteve; - Hartoj programin mësimor individual, planin për përkrahje, planin e zhvillimit në bashkëpunim me specialistë të tjerë, nëse është e nevojshme; - Planifikoj procesin e mbështetjes për një kandidat me nevoja të veçanta; - Përdorë literaturë për planifikim te punës. 	<p>integrimin ndërdisiplinore në bashkëpunim me kolegët;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Përshkrimin emënyrës se hartimit te planit te njësisë mësimore në bazë të planit të punës; - Shpjegimin e metodave të përshtatshme të mësimdhënies dhe mësimnxënies dhe mënyrës se vlerësimit, duke u mbështetur në objektiva dhe planifikon kohën e aktiviteteve; - Shpjegimin e mënyrës se hartimit te programin mësimor individual, planin për përkrahje, planin e zhvillimit në bashkëpunim me specialistë të tjerë, nëse është e nevojshme; - Shpjegimin e mënyrës se planifikimit te procesit per mbështetjen e kandidateve me nevoja të veçanta; - Përshkrimin e burimeve te literaturës për planifikim te punës. 	<p>integrimin ndërdisiplinor në bashkëpunim me kolegët;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hartoj planin e njësisë mësimore në bazë të planit të punës; - Përzgjedhë metodat të përshtatshme mësimdhënies dhe të mësimnxënies dhe mënyrës se vlerësimit, duke u mbështetur në objektiva dhe planifikon kohën e aktiviteteve; - Hartoj programin mësimor individual, planin për përkrahje, planin e zhvillimit në bashkëpunim me specialistë të tjerë, nëse është e nevojshme; - Planifikoj procesin ne mbështetje te kandidateve me nevoja të veçanta; - Përdorë literaturë për planifikim te punës. 	
<p>3. Gjithpërfshirja</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Përfshijkandidatët, kolegët dhe specialistë ne 	<ul style="list-style-type: none"> - Shpjegimin e mënyrës e përfshirjes se 	<ul style="list-style-type: none"> - Përfshij kandidatët, kolegët dhe specialistët ne 	

	mbështetje në planifikimin e aktiviteteve mësimore; - Informoj palët mbi rezultatet e mësimit, përmbajtjen, organizimin e mësimit, mënyrat e vlerësimit duke përdorur kanale efikase të ndryshme informative (p.sh. mbledhje, e-komunikimit, intervistë individuale).	kandidatëve, kolegëve dhe specialistëve në mbështetje në planifikimin e aktiviteteve mësimore; - Shpjegimin e mënyrës si informon palët mbi rezultatet e mësimit, përmbajtjen, organizimin e mësimit, mënyrat e vlerësimit duke përdorur kanale efikase të ndryshme informative (p.sh. mbledhje, e-komunikimit, intervistë individuale).	mbështetje në planifikimin e aktiviteteve mësimore; - Informimi i palëve mbi rezultatet e mësimit, përmbajtjen, organizimin e mësimit, mënyrat e vlerësimit duke përdorur kanale efikase të ndryshme informative (p.sh. mbledhje, e-komunikimit, intervistë individuale).	
--	--	---	--	--

Kushtet e realizimit të funksionit:

Mjetet e punës dhe mjedisi i punës

Pajisjet e teknologjisë së informacionit dhe komunikimit, mjetet mësimore dhe pajisje të tjera të nevojshme për kryerjen efektive të trajnimeve dhe për aktivitete kreative janë mjetet kryesore të instruktorëve/mësimdhënësve për të rritur. Mjetet do të përdoren duke marrë parasysh tiparet dhe karakteristikat e të mësuarit për të rritur.

Kushtet e punës mund të rregullohen në mënyrë plotësuese me anë të masave organizative dhe rregullative të IAAP dhe dokumenteve tjera normative që janë në fuqi.

Kërkesat e vlerësimit:

Metoda e kombinuar që përmban verifikimin e njohurive teorike si dhe shkathtësive praktike.

Në varësi të vendit ku trajnimi ndodh, dhe/ ose mbi njësinë e veçanta të IAAP të kontraktuar, ofruesit të trajnimit mund të kërkojnë të paraqesin dokumente të ndryshme. Për shembull, dokumente që vërtetojnë kompetencat profesionale, etj.

Metodat e vlerësimit:

Dokumentet, portfolio (përfshirë vetë-analizën), intervista e bazuara në dëshmi.

Funksioni 2: Realizimi i procesit mësimor/trajnim

Ky funksion ka të bëjë me zhvillimin e ambientit fizik dhe intelektual mësimor dhe ambientin e një kulture organizative të Instruktorit/ mësimdhënësit për të rritur .

Aktivitetet kyçe	Kriteret e performancës (Instruktori duhet të jetë në gjendje të):	Njohuritë e nevojshme për të kryer funksionin (Instruktori duhet të ketë njohuri për):	Shkathtësitë (Instruktori duhet të jetë në gjendje të):	Shkathtësitë kyçe dhe shkathtësitë e shoqëruara me funksionet kyçe
1. Mbështet kandidatin në përcaktimin e objektivave të tyre mësimore, duke i informuar ata për objektivat që rrjedhin nga programi i trajnimit.	<ul style="list-style-type: none"> - Jep mësim duke u nisur nga personaliteti i kandidatit; - Përcaktoj objektivat dhe integrimin ndërdisiplinor; - Zbatoj metoda të ndryshme dhe ndërmerr aktivitetet rutinore gjatë procesit të mësimdhënies (përcakton p.sh. të njohuritë paraprake, informatat për rezultatet e pritura të mësimit dhe aktivitetet, aktivitetet mësimore për arritjen e objektivave mësimore, mbledhjen e rezultateve të arritura, informatën kthyese); - Analizoj mësimdhënien dhe përshtatë aktivitetet duke u nisur nga nevojat e kandidatit; - Hartoj plane individuale të zhvillimit të kandidateve me ndihmën e specialistëve; - Përdorë mjedisin fizik ekzistues për procesin 	<ul style="list-style-type: none"> - Analizë mësimdhënies dhe përshtatjes së aktiviteteve duke u nisur nga nevojat e kandidatit; - Përshkrimin e mjedisin fizik ekzistues për procesin mësimor, duke u siguruar për sigurinë, duke bërë përshtatjen e tij, duke u nisur nga nevojat e kandidateve, objektivave mësimore dhe kërkesave të mbrojtjes shëndetësore; - Shpjegimin e mënyrave të dhënies se ndihmës se pare në situata të ndryshme. 	<ul style="list-style-type: none"> - Jep mësim duke u nisur nga personaliteti i kandidatit, - Përcaktoj objektivat dhe integrimin ndërdisiplinor; - Zbatoj metoda të ndryshme dhe ndërmerr aktivitetet rutinore gjatë procesit të mësimdhënies (përcakton p.sh. të njohuritë paraprake, informatat për rezultatet e pritura të mësimit dhe aktivitetet, aktivitetet mësimore për arritjen e objektivave mësimore, mbledhjen e rezultateve të arritura, informatën kthyese); - Hartoj plane individuale të zhvillimit të 	<ul style="list-style-type: none"> - Vet-menaxhimi, - Menaxhimi i stresit, - Komunikimi, - Bashkëpunimi, - Iniciativa, - Përgjegjësia, - Vetëbesimi, - Kreativiteti, - Toleranca, - Të menduarit kritik, - Eupatia dhe integriteti dhe - Qëndrimi pozitiv.

	<p>mësimor, duke u siguruar për sigurinë, duke bërë përshtatjen e tij, duke u nisur nga nevojat e kandidateve, objektivave mësimore dhe kërkesave të mbrojtjes shëndetësore;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Merr pjesë në punën grupore për zhvillimin e procesit mësimor të IAAP; - Kontaktoj personat përgjegjës në rast të problemeve; - Veprojtje në mënyrën më të përshtatshme në rast se kërkohet dhënia e ndihmës së parë. 		<p>kandidateve me ndihmën e specialistëve;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Përdor mjedisin fizik ekzistues për procesin mësimor, duke u siguruar për sigurinë, duke bërë përshtatjen e tij, duke u nisur nga nevojat e kandidateve, objektivave mësimore dhe kërkesave të mbrojtjes shëndetësore; - Merr pjesë në punën grupore për zhvillimin e mjedisit mësimor të IAAP; - Kontaktoj personat përgjegjës në rast të problemeve; - Veprojtje në mënyrën më të përshtatshme në rast se kërkohet dhënia e ndihmës së parë. 	
<p>2. Krijon ambient të përshtatshëm të nxënësve, duke zbatuar kërkesat e vendosura për mjedisin fizik të mësimor.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Krijon ambient të sigurt, relaksues, bashkëpunues dhe mirëkuptues, që nxit zhvillimin dhe kreativitetin, bazuar në nevojat e kandidatëve, objektivat mësimore dhe duke respektuar të drejtat e njeriut sipas kushtetutës, të drejtat e 	<ul style="list-style-type: none"> - Shpjegimin e dukjes së ambientit të sigurt, relaksues, bashkëpunues dhe mirëkuptues, që nxit zhvillimin dhe kreativitetin, bazuar në nevojat e kandidatëve, objektivat 	<ul style="list-style-type: none"> - Krijon ambient të sigurt, relaksues, bashkëpunues dhe mirëkuptues, që nxit zhvillimin dhe kreativitetin, bazuar në nevojat e kandidatëve, objektivat 	

	<p>kandidatëve por edhe rregullat dhe procedurat e IAAP;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zgjidhë problemet e disiplinës, sipas nevojës me përkrahjen e prindërve, kolegëve apo të specialistëve; - Përdorë metoda të përshtatshme të komunikimit për situatën; - Jetë një dëgjues i mirë. 	<p>mësimore dhe duke respektuar të drejtat e njeriut sipas kushtetutës, të drejtat e kandidatëve por edhe rregullat dhe procedurat e IAAP;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Shpjegimin problemeve të disiplinës, e sipas nevojës duke përfshirë përkrahjen e prindërve, kolegëve apo të specialistëve; - Shpjegimin e metodave të përshtatshme të komunikimit për situatën. 	<p>mësimore dhe duke respektuar të drejtat e njeriut sipas kushtetutës, të drejtat e kandidatëve por edhe rregullat dhe procedurat e IAAP;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zgjidhëproblemet e disiplinës, e sipas nevojës me përkrahjen e prindërve, kolegëve apo të specialistëve; - Përdorë metodat e përshtatshme të komunikimit për situatën; - Jetë një dëgjues i mirë. 	
<p>3. Udhëheq procesin e të mësuarit, duke u siguruar që tema e tij/ saj të paraqitet te kandidati brenda afatit kohor të caktuar.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Shpjegoj metodologjinë e hartimit të rregullave për klasën në bashkëpunim me kandidatet dhe mënyrën e zbatimit të tyre në punën e përditshme; - Përgatit rregulla për klasën në bashkëpunim me kandidatet dhe i zbaton ato vazhdimisht në punën e përditshme, gjithashtu ju prezanton këto rregulla të tjerëve. 	<ul style="list-style-type: none"> - Shpjegimin e metodologjisë së hartimit të rregullave për klasën në bashkëpunim me kandidatet dhe mënyrën e zbatimit të tyre në punën e përditshme. 	<ul style="list-style-type: none"> - Përgatit rregullat për klasën në bashkëpunim me kandidatet dhe i zbaton ato vazhdimisht në punën e përditshme, gjithashtu ju prezanton këto rregulla edhe të tjerëve. 	

Kushtet e realizimit të funksionit:

Mjetet e punës dhe mjedisi i punës:

Pajisjet e teknologjisë së informacionit dhe komunikimit, mjetet mësimore dhe pajisje të tjera të nevojshme për kryerjen efektive të trajnimeve dhe për aktivitete kreative janë mjetet kryesore të instruktorëve/mësimdhënësve për të rritur. Mjetet do të përdoren duke marrë parasysh tiparet dhe karakteristikat e të mësuarit për të rritur.

Kushtet e punës mund të rregullohen në mënyrë plotësuese me anë të masave organizative dhe rregullative të IAAP dhe dokumenteve tjera normative që janë në fuqi.

Kërkesat e vlerësimit:

Metoda e kombinuar që përmban verifikimin e njohurive teorike si dhe shkathtësive praktike.

Në varësi të vendit ku trajnimi ndodh, dhe / ose mbi njësinë e veçanta të IAAP të kontraktuar, ofruesit të trajnimit mund të kërkohet të paraqesin dokumente të ndryshme. Për shembull, dokumente që vërtetojnë kompetencat profesionale, etj.

Metodat e vlerësimit:

Dokumentet, portfolio (përfshirë vetë-analizën), intervista e bazuara në dëshmi.

Funksioni 3: Analiza dhe vlerësimi i procesit mësimor/trajnit

Ky funksion ka të bëjë me analizën e rezultateve të mëimit dhe nevojave për trajnim, vlerësimin e veprimtarive të grupit, hartimin e udhëzimeve për vlerësim duke zgjedhur metodat e duhura për vlerësim dhe përgatitjen e një pasqyre për rezultatet e të nxënësve.

Aktivitetet kyçe	Kriteret e performancës (Instruktori duhet të jetë në gjendje të):	Njohuritë e nevojshme për të kryer funksionin (Instruktori duhet të ketë njohuri për):	Shkathtësitë (Instruktori duhet të jetë në gjendje të):	Shkathtësitë kyçe dhe shkathtësitë e shoqëruara me funksionet kyçe
<p>1. Vlerëson procesin mësimor/trajnitin, duke ndjekur objektivat e planifikuara.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Tregoj instrumentet për vlerësimin e grupit dhe individit gjatë procesit mësimor/trajnitit; - Përshkruaj procedurat e vlerësimit të grupit dhe individit gjatë procesit mësimor/trajnitit; - Vlerësoj veprimtarinë e grupit të trajnimit gjatë zhvillimit të grupeve; - Vlerësoj aspektet e zhvillimit individual të kandidatëve; - Përzgjedh metodat më të përshtatshme për vlerësimin e grupit dhe individit. 	<ul style="list-style-type: none"> - Përshkrimin e instrumenteve për vlerësimin e grupit dhe individit; - Përshkrimin e procedurave të vlerësimit të grupit dhe individit; - Vlerësimin e veprimtarisë së grupit të studimit gjatë zhvillimit të grupeve; - Vlerësimin e aspekteve të zhvillimit individual të kandidatëve. 	<ul style="list-style-type: none"> - Përzgjedhë metodat më të përshtatshme për vlerësimin e grupit dhe individit. 	<ul style="list-style-type: none"> - Vet-menaxhimi, - Menaxhimi i stresit, - Komunikimi, - Bashkëpunimi, - Iniciativa, - Përgjegjësia, - Vetëbesimi, - Kreativiteti, - Toleranca, - Të menduarit kritik, - Empatia dhe integriteti dhe - Qëndrimi pozitiv.
<p>2. Vlerëson rezultatin individual të mëimit të kandidatëve, duke i krahasuar këto me rezultatin e mëimit të caktuar në kurrikulë.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Përshkruaj metodologjinë e analizës së rezultateve të mëimit dhe të nevojave të tjera të trajnimit; - Analizoj rezultatet e të mëimit dhe të nevojave të tjera të trajnimit; - Përdor metodat e duhura të analizës, 	<ul style="list-style-type: none"> - Përshkrimin e metodologjisë së analizës së rezultateve të mëimit dhe të nevojave të tjera të trajnimit; - Analizën e rezultateve të mëimit dhe të nevojave të tjera të trajnimit; - Hartimin e 	<ul style="list-style-type: none"> - Përdorë metodat e duhura të analizës, dhe duke kërkuar për informacion shtesë për të kuptuar më mirë problemet dhe arsyet e tyre. - Nxjerrë rekomandime 	

	<p>duke kërkuar për informacion shtesë për të kuptuar më mirë problemet dhe arsyet e tyre;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hartoj raportin e rezultateve te analizës; - Nxjerr e rekomandimeve nga rezultati i analizës; - Përshkruaj udhëzuesit për vlerësim(formular vlerësimi, udhëzues përmbushje, lista kontrolli) dhe zgjedh metodat e duhura të vlerësimit, duke marrë në konsideratë rezultatet e fundit të kërkimeve shkencore dhe praktikak më të mira; - Hartoj udhëzues për vlerësim(formular vlerësimi, udhëzues përmbushje lista kontrolli) dhe zgjedh metodat e duhura të vlerësimit, duke marrë në konsideratë rezultatet e fundit të kërkimeve shkencore dhe praktikak më të mira. 	<p>raportit te rezultateve te analizës;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Përshkrimin e udhëzuesve për vlerësim (formular vlerësimi, udhëzues përmbushje, lista kontrolli) dhe zgjedh metodat e duhura të vlerësimit, duke marrë në konsideratë të fundit rezultatet e fundit të kërkimeveshkencore dhe praktikak më të mira; - Hartimin e udhëzuesve për vlerësim(formular vlerësimi, udhëzues përmbushje, lista kontrolli) dhe zgjedh metodat e duhura të vlerësimit, duke marrë në konsideratë rezultatet e fundit të kërkimeve shkencore dhe praktikak më të mira. 	<p>nga rezultatet e analizës.</p>	
<p>3. Reflekton dhe përshkruan aktivitetet e tij/ saj gjatë procesit të</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Reflektoj mbi aktivitetet e tij/ saj, gjate proceseve te mësuarit ne grup; 	<ul style="list-style-type: none"> - Vlerësimin e aktiviteve te tij/ saj (kandidatit); - Planifikimin e 	<ul style="list-style-type: none"> - Reflektoj për aktivitetet e tij/saj, gjate proceseve te të 	

<p>trajnimin duke caktuar personalitetin e tij/ saj, sjelljen dhe rezultatet e trajnimit.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Reflektoj mbi aktivitetet gjate proceseve individuale të zhvillimit; - Vlerësoj aktivitetet e tij/ saj (kandidatit); - Përcaktoj nevojat për vetë-zhvillim; - Planifikoj aktivitetet për të realizuar zhvillimin; - Përdorë mjete për vetë-analizë; - Analizoj rezultatit e të mësuarit dhe mendimet e marra; - Shpjegoj instrumentet për paraqitjen e rezultatet e te nxënit; - Hartoj instrumente për paraqitjen e rezultateve te të nxënit; - Përgatit një pasqyrë të rezultateve të të nxënit (vlerësimit, veprimet e mëtejshme, etj relevante); - Njoftoj palët e interesuara në lidhje me rezultatet e te nxënit; - Përzgjedh vetë për vete/ metodat për njoftimin. 	<p>aktiviteteve për të realizuar zhvillimin;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Analizën e rezultateve të mësuarit dhe mendimet e marra; - Shpjegimin e instrumentet për paraqitjen e rezultatet e të nxënit; - Planifikimin aktivitetet për të realizuar zhvillimin. 	<p>mësuarit ne grup;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Reflektojpër aktivitetet gjate proceseve individuale të zhvillimit; - Përcaktoj nevojat për vetë-zhvillim; - Përdorë mjete për vetë-analizë; - Analizoj rezultatit e të mësuarit dhe mendimet e marra; - Përgatitë një pasqyrë të rezultateve të nxënit (vlerësimit, veprimet e mëtejshme, etj relevante); - Njoftoj palët e interesuara në lidhje me rezultatet e te nxënit; - Përzgjedhë vetë metodat për njoftim. 	
--	---	--	---	--

Kushtet e realizimit të funksionit:
Mjetet e punës dhe mjedisi i punës

Pajisjet e teknologjisë së informacionit dhe komunikimit, mjetet mësimore dhe pajisje të tjera të nevojshme për kryerjen efektive të trajnimeve dhe për aktivitete kreative janë mjetet kryesore të

instrukturëve/mësimdhënësve për të rritur. Mjetet do të përdoren duke marrë parasysh tiparet dhe karakteristikat e të mësuarit për të rritur.

Kushtet e punës mund të rregullohen në mënyrë plotësuese me anë të masave organizative dhe rregullative të IAAP dhe dokumenteve tjera normative që janë në fuqi.

Kërkesat e vlerësimit:

Metoda e kombinuar që përmban verifikimin e njohurive teorike si dhe shkathtësive praktike.

Në varësi të vendit ku trajnimi ndodh, dhe/ ose mbi njësinë e veçanta të IAAP të kontraktuara, ofruesit të trajnimit mund të kërkojnë të paraqesin dokumente të ndryshme. Për shembull, dokumente që vërtetojnë kompetencat profesionale, etj.

Metodat e vlerësimit:

Dokumentet, portfolio (përfshirë vetë-analizën), intervista e bazuara në dëshmi.

DRAFT

Funksioni 4: Vetë-zhvillimi profesional

Ky funksion ka të bëjë me ripërtëritjen e metodave dhe përmbajtjes së mësimdhënies duke përcjellur zhvillimet në fushën e tij/saj profesionale. Poashtu angazhimin në vetë-reflektim, duke marrë në konsideratë gjendjen e tij/ saj fizike, intelektuale dhe emocionale, si dhe marrjen e masave për të arritur dhe për të ruajtur ekuilibrin.

Aktivitetet kyçe	Kriteret e performancës (Instruktori duhet të jetë në gjendje të):	Njohuritë e nevojshme për të kryer funksionin (Instruktori duhet të ketë njohuri për):	Shkathtësitë (Instruktori duhet të jetë në gjendje të):	Shkathtësitë kyçe dhe shkathtësitë e shoqëruara me funksionet kyçe
1. Freskon përmbajtjen dhe metodat e trajnimit duke i përditësuar, nëse është e nevojshme.	<ul style="list-style-type: none"> - Shpjegoj nevojat për freskimin e metodave të mësimdhënies, nëse është e nevojshme; - Ripërtërijë metodat e mësimdhënies dhe, nëse është e nevojshme; - Përditësoj përmbajtjen e mësimdhënies, duke ndjekur zhvillimet në fushën e tij/ saj profesionale, dhe literaturën e re profesionale. 	<ul style="list-style-type: none"> - Shpjegimin e nevojës për freskimin e metodave të mësimdhënies dhe, nëse është e nevojshme. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ripërtërijmeto dat e mësimdhënies nëse është e nevojshme; - Përditësoj përmbajtjen e mësimdhënies, duke ndjekur zhvillimet në fushën e tij/ saj profesionale, dhe literaturën e re profesionale. 	<ul style="list-style-type: none"> - Vet-menaxhimi, - Menaxhimi i stresit, - Komunikimi, - Bashkëpunimi, - Iniciativa, - Përgjegjësia, - Vetëbesimi, - Kreativiteti, - Toleranca, - Të menduarit kritik, - Empatia dhe integriteti dhe - Qëndrimi pozitiv.
2. Reagon ndaj mbingarkesës së tij/ saj fizike ose mendore duke zvogëluar ngarkesën e punës.	<ul style="list-style-type: none"> - Përshkruaj mënyrat e vetë-reflektimit; - Angazhohet në vetë-reflektim; - Merr në konsideratë gjendjen e tij/ saj fizike, intelektuale dhe emocionale; - Merr masa për të arritur dhe për të ruajtur ekuilibrin. 	<ul style="list-style-type: none"> - Përshkrimin e mënyrave të vetë-reflektimit. 	<ul style="list-style-type: none"> - Angazhohet në vetë-reflektim; - Merr në konsideratë gjendjen e tij/ saj fizike, intelektuale dhe emocionale; - Merr masa për të arritur dhe për të ruajtur ekuilibrin. 	

3. Zgjeron njohuritë e tij/ saj profesionale në fushën e lëndës/ temës së tij/ saj duke u informuar me tendencate zhvillimeve të fundit.	<ul style="list-style-type: none"> - Përshkruaj trendët më të reja në fushën e tij profesionale; - Zgjeroj njohuritë e tij/ saj në fushën e andragogjisë; - Merr kompetencat konform me nivelin 5 të një mësimdhënësi për të rritur. 	<ul style="list-style-type: none"> - Përshkrimin etrendëve më të reja në fushën e tij profesionale. 	<ul style="list-style-type: none"> - Zgjeroj njohuritë e tij / saj në fushën e andragogjisë; - Zbatoj kompetencat konform në nivelin 5 të një mësimdhënësi për të rritur. 	
4. Analizon sjelljen dhe rolin e tij/ saj, duke kërkuar zgjidhje në rast të problemeve.	<ul style="list-style-type: none"> - Përshkruaj aftësitë dhe tiparet e personalitetit të nevojshme për punën e suksesshme; - Zhvilloj aftësitë dhe tiparet e personalitetit të nevojshme për punën e suksesshme, vlerat e vetëzhvillimit te përhershëm. 	<ul style="list-style-type: none"> - Përshkrimin e aftësive dhe tipareve të personalitetit të nevojshme për punën e suksesshme. 	<ul style="list-style-type: none"> - Zhvilloj shkathtësitë dhe tiparet e personalitetit të nevojshme për punën e suksesshme, vlerat e vetëzhvillimit te përhershëm. 	

Kushtet e realizimit të funksionit:

Mjetet e punës dhe mjedisi i punës

Pajisjet e teknologjisë së informacionit dhe komunikimit, mjetet mësimore dhe pajisje të tjera të nevojshme për kryerjen efektive të trajnimeve dhe për aktivitete kreative janë mjetet kryesore të instruktorëve/mësimdhënësve për të rritur. Mjetet do të përdoren duke marrë parasysh tiparet dhe karakteristikat e të mësuarit për të rritur.

Kushtet e punës mund të rregullohen në mënyrë plotësuese me ane të masave organizative dhe rregullative të IAAP dhe dokumenteve tjera normative që janë në fuqi.

Kërkesat e vlerësimit:

Metoda e kombinuar që përmban verifikimin e njohurive teorike si dhe shkathtësive praktike.

Në varësi të vendit ku trajnimi ndodh, dhe / ose mbi njësinë e veçanta të IAAP të kontraktuar, ofruesit e trajnimit mund të kërkojnë të paraqesin dokumente të ndryshme. Për shembull, dokumente që vërtetojnë kompetencat profesionale, etj.

Metodat e vlerësimit:

Dokumentet, portfolio (përfshirë vetë-analizën), intervista e bazuara në dëshmi.